

18 Φεβρουαρίου, 1993

[ΛΟΪΖΟΥ, Π.]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146, 24 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ ΝΙΚΙΤΑΣ LTD κ.ά

Αιτητές,

v.

ΔΗΜΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ,

Καθ'ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 1011/91 και 1027/91)

5 Διοικητικό Όργανο — Συλλογικά Όργανα — Συγκρότηση — Νόμιμη συγκρότηση απαραίτητη προϋπόθεση για την έννομη λειτουργία του Συλλογικού Οργάνου — Συμμετοχή στις συνεδριάσεις προσώπων, εκτός των νομίμων μελών επηρεάζει άμεσα τη νόμιμη συγκρότηση, έστω και αν δεν έλαβαν μέρος στη διαδικασία — Η παρουσία τους και μόνον, οδηγεί σε ακύρωση της ληφθείσας απόφασης.

10 Προς υποστήριξη των προσφυγών τους κατά της απόφασης του Δήμου Λεμεσού να τους επιβάλει αυξημένα τέλη διανυκτέρευσης για την περίοδο 1/8/91 - 31/8/91, οι αιτητές ισχυρίστηκαν πως η επίδικη απόφαση λήφθηκε από συλλογικό όργανο, το οποίο δεν ήταν νόμιμα συγκροτημένο. Συγκεκριμένα στην επίδικη συνεδρίαση συμμετείχαν εκτός από τα νόμιμα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, τρεις Τεχνικοί σύμβουλοι του Δήμου Λεμεσού

15 Το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

20 Απαραίτητη προϋπόθεση για την έννομη λειτουργία ενός συλλογικού οργάνου, είναι η νόμιμη του συγκρότηση, ιδιαίτερα όταν καθορίζεται από το Νόμο ο αριθμός και τα άτομα από τα οποία απαρτίζεται το συλλογικό όργανο. Συνεπώς η συμμετοχή έστω και ενός μέλους, που δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των νομίμων μελών του οργάνου, επηρεάζει άμεσα τη νόμιμη του συγκρότηση.

25

Αναμφίβολα στην παρούσα περίπτωση δε φαίνεται από τα πρακτικά της επίδικης απόφασης ότι τα πιο πάνω άτομα έλαβαν μέρος στη διαδικασία. Όμως η παρουσία τους και μόνο κατά την κατ'ιδίαν συζήτηση μεταξύ των μελών του συλλογικού οργάνου και τη λήψη της σχετικής απόφασης, οδηγεί σε ακύρωση της ληφθείσας απόφασης. 5

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Andreas Gavriel v. Republic (1967) 3 C.L.R. 638, 10

Aristides v. Republic (1986) 3 C.L.R. 466,

Πετρίδης v. Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (1989) 3 Α.Α.Δ. 933, 15

Απόφαση Συμβουλίου Επικρατείας Αρ. 1733/73,

Χ" Βασιλείου v. Κ.Ο.Α. (1991) 4 Α.Α.Δ. 1005.

Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον της απόφασης του Δήμου Λεμεσού με την οποία επιβλήθηκαν αυξημένα τέλη διανυκτέρευσης στους αιτητές για την περίοδο 1/8/91-31/8/91 25

Τ. Παπαδόπουλος και Ν. Παπαευσταθίου, για τους Αιτητές.

Γ. Ποταμίτης, για τους Καθ'ων η αίτηση.

Cur. adv. vult. 30

ΛΟΪΖΟΥ, Π.: Με τις προσφυγές αυτές που συνεδικάστηκαν γιατί παρουσιάζουν κοινά νομικά και πραγματικά σημεία οι αιτητές προσβάλλουν την απόφαση του Δήμου Λεμεσού να τους επιβάλει αυξημένα τέλη διανυκτέρευσης για την περίοδο 1/8/91-31/8/91. 35

Οι αιτητές είναι εταιρείες που διαχειρίζονται ή/και εκμεταλλεύονται ή/και είναι ιδιοκτήτες ξενοδοχειακών μονάδων που βρίσκονται μέσα στην περιοχή του Δήμου Λεμεσού. 40

Οι αιτητές κατέβαλλαν στον καθ' ου η αίτηση Δήμο, πριν τη θέσπιση του περί Δήμων (Τροποποιητικού) Νόμου 1990 (Νόμος 119 του 1990), τέλη διανυκτέρευσης σύμφωνα με τις πρόνοιες

του άρθρου 85(2)(i) του περί Δήμων Νόμου 1985 (Νόμος αρ. 111 του 1985). Με τη θέσπιση του Νόμου 119 του 1990, ο καθ' ου η αίτηση Δήμος επέβαλε στους αιτητές τα αυξημένα τέλη διανυκτέρευσης που προβλέπονται στο Νόμο αυτό.

5

Οι αιτητές κατέβαλαν προς το Δήμο τα αυξημένα τέλη με πλήρη επιφύλαξη των δικαιωμάτων τους και καταχώρησαν ως αποτέλεσμα τις προσφυγές αυτές.

10

Είναι ο ισχυρισμός των αιτητών ότι κατά τη συνεδρία του καθ' ου η αίτηση Δήμου, όπου λήφθηκε η επίδικη απόφαση, σύμφωνα με το σχετικό πρακτικό, παρακάθονταν στη συνεδρία εκτός από τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου και ο Δημοτικός Μηχανικός, ο Δημοτικός Αρχιτέκτονας - Πολεοδόμος και ο Επαρχιακός Λειτουργός Πολεοδομίας, γεγονός που επηρεάζει τη νόμιμη του συγκρότηση.

15

Η παρουσία των πιο πάνω ατόμων δεν αμφισβητήται από τους καθ' ων η αίτηση, αναφέρουν δε σχετικά στη γραπτή τους αγωγή:

20

“Στη συνεδρίαση της 18/10/90 παρακάθισαν και τρεις μη Δημοτικοί Σύμβουλοι ..... και όλοι είναι Τεχνικοί σύμβουλοι του Δήμου Λεμεσού για καθαρά τεχνικά θέματα και εν πάση περιπτώσει τίποτε δεν δείχνει ότι αυτοί έλαβαν οποιοδήποτε μέρος στη συζήτηση ή τη λήψη της απόφασης όπως άλλωστε δεν πήραν κανένα μέρος.”

25

Σύμφωνα με τη νομολογία μας απαραίτητη προϋπόθεση για την έννομη λειτουργία ενός συλλογικού οργάνου είναι η νόμιμη του συγκρότηση, ιδιαίτερα όταν καθορίζεται από το νόμο ο αριθμός και τα άτομα από τα οποία απαρτίζεται το συλλογικό όργανο. Συνεπώς η συμμετοχή έστω και ενός μέλους που δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των νομίμων μελών του οργάνου επηρεάζει άμεσα τη νόμιμη του συγκρότηση. (Βλέπε Κυριακόπουλος, Ελληνικόν Διοικητικόν Δίκαιον, Β' Γενικό Μέρος, στις σελ. 20-21, Παπαχατζής, Σύστημα του Ισχύοντος στην Ελλάδα Διοικητικού Δικαίου (1976) (Έκδοση 5η), στη σελ. 172. Επίσης και τις αποφάσεις του Δικαστηρίου στις υποθέσεις *Andreas Gavriel v. The Republic* (1967) 3 C.L.R. 638, σελ. 646-647, *Aristides v. The Republic* (1986) 3 C.L.R. 466 στη σελ. 474, *Πετρίδης v. Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως* (1989) 3 Α.Α.Δ. 933, απόφαση αρ. 1733/73 του Συμβουλίου της Επικρατείας και *Ανδρέας Χ"Βασιλείου v. ΚΟΑ* (1991) 4 Α.Α.Δ. 1005, όπου γίνεται αναφορά στην

40

προηγούμενη νομολογία του Δικαστηρίου τούτου.

Αναμφίβολα στην παρούσα περίπτωση δε φαίνεται από τα πρακτικά της επίδικης απόφασης ότι τα πιο πάνω άτομα έλαβαν μέρος στη διαδικασία. Όμως σύμφωνα με τη νομολογία μας η παρουσία τους και μόνο κατά την κατ' ιδίαν συζήτηση μεταξύ των μελών του συλλογικού οργάνου και τη λήψη της σχετικής απόφασης οδηγεί σε ακύρωση της ληφθείσας απόφασης. Αναφέρονται σχετικά στον Παπαχατζή Σύστημα του Ισχύοντος στην Ελλάδα Διοικητικού Δικαίου (1976), Έκδοση Πέμπτη, στη σελ. 172 τα πιο κάτω:

“Η νεώτερη νομολογία είναι αυστηρή, ακόμα και ως προς την απλή παρουσία προσώπων ξένων προς τη νόμιμη του συλλογικού οργάνου σύνθεση: Σ.τ.Ε. 1036 του 1963, 1045 και 1934 του 1972 κ.λ.π. Εκτός αν είχε έλθει ο αρμόδιος υπηρεσιακός παράγων, με σκοπό την παροχή κατατοπιστικών πληροφοριών και απεχώρησε πριν αρχίσει η συζήτηση: Σ.τ.Ε. 1733 του 1973, 296 του 1944.”

Με βάση τις αρχές του Διοικητικού Δικαίου όπως αναφέρονται στα πιο πάνω, η παρουσία των προαναφερομένων προσώπων στη συνεδρία του καθ' ου η αίτηση Δήμου που πήρε την επίδικη απόφαση συνιστά κακή σύνθεση του οργάνου ως συλλογικού οργάνου και η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί για το λόγο αυτό.

Ενόψει της ακυρώσεως της επίδικης απόφασης για το λόγο αυτό δεν κρίνω σκόπιμη την εξέταση των υπολοίπων λόγων ακυρώσεως που προβάλλονται.

Για τον πιο πάνω λόγο οι προσφυγές επιτυγχάνουν και επίδικη απόφαση ακυρώνεται.

Δε γίνεται διαταγή για έξοδα.

Οι προσφυγές επιτυγχάνουν χωρίς διαταγή για έξοδα.